

Sygn. akt VI Ka 535/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie :

Przewodniczący – Sędzia SO Klara Łukaszewska

Protokolant Konrad Woźniak

po rozpoznaniu w dniu 16 grudnia 2014 roku

sprawy L. S. (1)

obwinionego z art. 192 ust. 1 Wodne prawo

z powodu apelacji, wniesionej przez obrońcę obwinionego

od wyroku Sądu Rejonowego w Lubaniu VII Zamiejscowego Wydziału Karnego z siedzibą w Lwówku Śląskim

z dnia 14 sierpnia 2014 r. sygn. akt VII W 39/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że obniża orzeczoną wobec obwinionego L. S. (1) karę grzywny do 500 (pięciuset) zł,

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. zwalnia obwinionego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 535/14

UZASADNIENIE

L. S. (1) został obwiniony o to, że w dniu 5 lutego 2013r. w miejscowości B. jako prezes (...) Sp. z o. o. G. spowodował podniesienie zapór przy elektrowni i pobór wody z rzeki (...) do kanału M. nie posiadając wymaganego prawem pozwolenia na pobór wody do celów energetycznych, tj. o czyn z art. 192 ust 1 ustawy z dnia 18.07.2001r. prawo wodne.

Sąd Rejonowy w Lubaniu VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Lwówku Śląskim:

I. obwinionego L. S. (1) uznał za winnego tego, że w dniu 5 lutego 2013r. w miejscowości B. jako prezes (...) Sp. z o. o. z/s w G. bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego korzystał z wody doprowadzając do podniesienia zapór przy elektrowni i poboru wody z rzeki (...) do kanału M., tj. popełniania wykroczenia z art. 192 ust. 1 ustawy z dnia 18.07.2001r. Prawo wodne i za to na podstawie art. 192 ust. 1 powołanej ustawy wymierzył mu karę 1000 (jednego tysiąca) złotych grzywny,

II. na podstawie art. 627 kpk w zw. z art. 118 § 1 kpw i art. 119 kpw zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania w kwocie 100 złotych i na podstawie art. 3 ust. 1 w zw. z art. 21 ustawy z dnia 23.06.1973r. o opłatach w sprawach karnych wymierzył opłatę w wysokości 100 złotych.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł obrońca obwinionego L. S. (1) zaskarżając orzeczenie Sądu I instancji w całości.

Skarżący zarzucił:

1.obrazę art. 71 § 4 kpw polegającą na wydaniu wyroku zaocznego przez uznanie, że nieobecność obwinionego była nieusprawiedliwiona, chociaż przed rozprawą jego obrońca złożył wniosek o wyznaczenie nowego terminu rozprawy i usprawiedliwienie swojej nieobecności, spowodowanej kolizją terminu z inną sądową oraz fakt ten udokumentował, co prowadzi do zasadnej oceny, iż Sąd nie miał podstaw do wydania takiego orzeczenia i w konsekwencji w sposób rażący pozbawił obwinionego prawa do obrony,

2.rażącą niewspółmierność kary wymierzonej obwinionemu, polegającej na orzeczeniu w stosunku do niego kary grzywny w wysokości 1000 złotych, chociaż od 19 grudnia 2000 r. nie został rozpoznany złożony przez (...) Sp. z o. o. wniosek o korzystanie z wód rzeki (...), zaś pomimo złożenia przez tę spółkę uzupełnienia dokumentacji we wrześniu 2012 r., do chwili obecnej nie została wydana decyzja w tej sprawie przez pokrzywdzonego Skarb Państwa – Starostwo Powiatu (...), co prowadzi do zasadnej oceny, iż swoim postępowaniem pokrzywdzony w sposób bardzo istotny przyczynił się do wykroczenia, zaś ponieważ wskutek działania obwinionego, nie powstała żadna szkoda, zasadną jest ocena, iż stopień społecznego niebezpieczeństwa zarzucanego mu czynu jest znikomy.

Podnosząc powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji lub umorzenie postępowania z uwagi na znikomy stopień społecznego niebezpieczeństwa czynu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy obwinionego w części zasługiwała na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności jednak odnosząc się do zarzutu naruszenia prawa do obrony obwinionego podkreślić należy, że zarzut ten jest niezasadny.

Skarżący powyższy zarzut wiąże z naruszeniem przepisu art. 71 § 4 kpw poprzez wydanie wyroku zaocznego w sytuacji, gdy obecność obwinionego nie była nieusprawiedliwiona, gdyż przed rozprawą jego obrońca złożył wniosek o wyznaczenie nowego terminu rozprawy i usprawiedliwienie swojej nieobecności, spowodowanej kolizją terminów z inną rozprawą sądową, a co należycie udokumentował.

Stosownie do wskazanego przepisu w razie nieusprawiedliwionej nieobecności obwinionego, który otrzymał wezwanie na rozprawę, sąd przeprowadza rozprawę zaocznie i to choćby nie dysponował wyjaśnieniami obwinionego z czynności wyjaśniających (art. 71 § 4 zdanie pierwsze in principio). Sąd może jednak uznać obecność obwinionego na rozprawie za konieczną i wówczas postanowieniem zarządzić jego zatrzymanie i doprowadzenie (art. 71 § 4 zdanie drugie), a samą rozprawę odroczyć po uprzednim przeprowadzeniu postępowania dowodowego, w tym przesłuchania świadków, którzy się stawili (art. 71 § 4 zdanie pierwsze in fine).

W realiach niniejszej sprawy Sąd Rejonowy procedował na dwóch posiedzeniach. Pierwszy termin rozprawy został wyznaczony na dzień 5 czerwca 2014 r. Obwiniony o terminie tej rozprawy został jedynie zawiadomiony, jednakże z uwagi na brak zwrotnego poświadczenia odbioru zawiadomienia w dacie rozprawy sąd na podstawie art. 71 § 2 kpw odroczył rozprawę na dzień 14 sierpnia 2014 r. Zwrotne poświadczenie odbioru wpłynęło do sądu w dniu następnym, a L. S. (2) zawiadomienie o terminie rozprawy odebrał w dniu 27 maja 2014 r. O terminie rozprawy został też zawiadomiony obrońca obwinionego, który powołując się na kolizję terminów wniósł o odroczenie rozprawy i wyznaczenie jej kolejnego terminu, zastrzegając aby odbyła się po godzinie 13.00. Sąd I instancji potraktował pismo obrońcy „jako wniosek o przeprowadzenie czynności w innym terminie” i go co prawda nie uwzględnił błędnie podnosząc, że o terminie rozprawy wiedział on już od dnia 25 kwietnia 2014 r., podczas gdy samo zarządzenie o wyznaczeniu rozprawy jest datowane na dzień 12 maja 2014 r., jednakże stosownie do art. 75 § 2 kpw mógł prowadzić postępowanie dowodowe nawet w przypadku uznania nieobecności obwinionego za usprawiedliwioną. Kolejny termin rozprawy został wyznaczony na dzień 14 sierpnia 2014 r., zgodnie z wnioskiem obrońcy na godz. 13.00. O terminie rozprawy zarówno L. S. (1), jak i jego obrońca zostali zawiadomieni już w dniu 11 czerwca 2014 r. (k. 113, k. 114). W dniu

11 sierpnia 2014 r. do Sądu Rejonowego wpłynął wniosek obrońcy obwinionego o usprawiedliwienie jego nieobecności na terminie rozprawy i wyznaczenie jej nowego terminu. Powodem nieobecności obrońcy miało być posiedzenie w przedmiocie przywrócenia terminu przed Sądem Rejonowym w Gorzowie Wlkp. wyznaczone na ten sam dzień, na godz. 12.15. Obrońca o niemożności uczestnictwa w rozprawie powiadomił obwinionego. Do pisma zostało załączone zawiadomienie z dnia 30 czerwca 2014 r. ze wskazanego Sądu Rejonowego (k. 115 – 116). Obrońca obwinionego został poinformowany przez Sąd Rejonowy w Lubaniu, że jego wniosek niezostanie uwzględniony. (k. 117 – 118). Na rozprawę w dniu 14 sierpnia 2014 r. nie stawił się prawidłowo zawiadomiony obwiniony, w żaden sposób nie usprawiedliwiając swojej nieobecności, jak i jego obrońca a Sąd Rejonowy wydał wyrok zaoczny.

W pierwszej kolejności podkreślić należy, że zasadnie Sąd I instancji uznał obecność obrońcy obwinionego za nieusprawiedliwioną. Obrońca obwinionego został powiadomiony o nieuwzględnieniu jego wniosku przed terminem rozprawy, jak i o powodach tej decyzji. Nie podjął przy tym żadnych kroków zmierzających do aktywnego udziału w rozprawie, nie złożył na piśmie chociażby żadnych wniosków dowodowych. Zauważyć na marginesie należy, że jednocześnie skarżący nie podjął także żadnej próby zmiany terminu posiedzenia przed Sądem Rejonowym w Gorzowie W.. pomimo, że posiedzenie to zostało wyznaczone znacznie później niż rozprawa w niniejszej sprawie a zawiadomienie o nim otrzymał prawie miesiąc później. Nadto co istotne po stronie obwinionego istniało uprawnienie do osobistego udziału w rozprawie, z którego nie skorzystał nie reagując na zawiadomienia sądu i nie usprawiedliwiając swojej nieobecności (podobnie jak i w przypadku rozprawy z dnia 5 czerwca 2014 r.), pomimo że wiedział, iż w dniu 12 sierpnia 2014 r. obrońca na rozprawę się nie stawi. W tym stanie rzeczy nie sposób uznać, że Sąd I instancji naruszył przepis art. 71 § 4 kpw procedując pod nieobecność L. S. (1) i wydając wyrok zaoczny w niniejszym postępowaniu.

Mając na uwadze kierunek i granice zaskarżenia Sąd Okręgowy natomiast stwierdza, że dokonane przez Sąd Rejonowy i niekwestionowane przez skarżącego ustalenia faktyczne co do sprawstwa i winy obwinionego L. S. (1) odnośnie przypisanego mu wykroczenia z art. 192 ust. 1 ustawy Prawo wodne, zostały poczynione prawidłowo, zgodnie ze zgromadzonym i ujawnionym w sprawie materiałem dowodowym, a ocena dowodów jest trafna i nie naruszająca zasady wyrażonej w art. 7 k.p.k. Sąd I instancji wskazał dowody, na których oparł w tym zakresie ustalenia faktyczne będące podstawą rozstrzygnięcia oraz należycie umotywował ocenę tych dowodów. Sąd Okręgowy, działający jako Sąd odwoławczy, jest zwolniony w tej części od obowiązku przeprowadzania szczegółowej oceny materiału dowodowego zebranego w sprawie i może poprzestać na odwołaniu się do rozważań zawartych w uzasadnieniu wyroku Sądu I instancji. Jest to możliwe albowiem uzasadnienie wyroku pierwszoinstancyjnego w pełni realizuje wymogi określone w art. 424 § 1 k.p.k. w zw. z art. 82 § 1 kpw, a sam skarżący w tym zakresie sprawstwa i winy obwinionego, ustaleń i ocen tych nie kwestionuje podobnie. (por. wyrok SN z dnia 13 grudnia 2007 r. w sprawie V KK 177/07, LEX nr 354289).

Zarzuty apelacji skierowane zostały wyłącznie co do oceny stopnia szkodliwości społecznej czynu obwinionego i zastosowanej względem niego represji karnej.

Nie można się zgodzić z argumentami skarżącego, że wyłącznie długość postępowania administracyjnego w przedmiocie wniosku obwinionego o korzystanie z wód rzeki (...) stanowi o znikomej szkodliwości społecznej jego czynu. Już z treści samej apelacji wynika, że o ile sam wniosek został złożony przez reprezentowaną przez obwinionego spółkę w 2010 r. to wymagana prawem dokumentacja została dopiero dołączona w roku 2012 r. Świadczy to natomiast o umyślności działania obwinionego co do przypisanego mu czynu i o jego pełnej świadomości co do braku wymaganego pozwolenia wodno prawnego na korzystanie z wody. Natomiast mając na uwadze przesłanki wymiaru kary z art. 24 § 3 k.w. i art. 33 kw. Sąd Odwoławczy doszedł do przekonania, że orzeczona względem L. S. (1) kara grzywny razi swą surowością. Z ustaleń Sądu I instancji wynika, że obwiniony nie wyrządził swoim zachowaniem szkody. L. S. (1) jest osobą dojrzałą, która dotychczas nie wchodziła w konflikt z prawem. Mając zatem na uwadze sytuację majątkową obwinionego Sąd Okręgowy uznał, że karą odpowiadającą stopniowi zawinienia i społecznej szkodliwości czynu obwinionego będzie kara 500 zł grzywny.

Wyrok nie był dotknięty uchybieniami, o których mowa w art. 104 § 1 kpw, jak również nie był rażąco niesprawiedliwy. Stąd też na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w pozostałej części podlegał utrzymaniu w mocy.

Kierując się sytuacją materialną obwinionego Sąd Okręgowy zwolnił go od ponoszenia kosztów procesu i obciążył nimi Skarb Państwa. (art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. i art. 119 kpw.).